

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

VADEMECUM HISTORII ŁODZI

strona 7

**KULTURALNY AWANS
FABRYCZNEGO MIASTA**

AQUAPARK DLA WIDZEWA

Aquapark
Widzew

Hetmańska
Olechów

BASENY, ZJEŹDŻALNIE, SAUNY strona 3

AKTUALNOŚCI

**MIESZKANIA
KOMUNALNE
– NOWY PROJEKT**

strona 3

AKTUALNOŚCI

**ŁÓDKA WRÓCI
DO KRAJOBRAZU**

strona 4

MAGAZYN

**90 LAT ŁÓDZKICH
WODOCIĄGÓW**

strona 9

KRZYŻÓWKA+SUDOKU

**CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO**

strona 12-13

NOWE DROGI NA WISKITNIE

Przebudowa ulic Kolumny i Ziemiańskiej oraz budowa kanalizacji i obwodnicy to plany miasta na najbliższe trzy lata dla Wiskitnia.

Ten rejon miasta wymaga drogowych inwestycji. W ostatnich latach wybudowano kanalizację na ul. Kolumny, od ul. Rzgowskiej w stronę Bronisiana, oraz przebudowano ul. Zygmunta, by wykonać sieci podziemne, które posłużą do odwodnienia

osiedla i przyłączenia mieszkańców do miejskiej sieci. To pierwsze kroki mające na celu poprawę komfortu życia mieszkańców i zapewnienie im odpowiedniej jakości dróg, a także odciążenie ich od TIR-ów i ruchu tranzytowego. Kolejnymi będą zaplanowane na najbliższe trzy lata inwestycje. Do wakacji utwardzone zostaną pobocza ul. Kolumny. Jeszcze w 2024 r. nowa asfaltowa nawierzchnia

pokryje ul. Ziemiańską. W latach 2024–2025 wybudowane zostaną chodniki od ul. Kolumny 96 do ul. Zygmunta, a od ul. Kalinowskiego do granicy miasta powstaną nowe chodniki i nawierzchnia jezdni. Magistrat przygotowuje się też do przebudowy ul. Kolumny, od ul. Zygmunta do ul. Kalinowskiego, gdzie w latach 2025–2026 wymieniony ma zostać wodociąg

i budowana ma być kanalizacja, co w kolejnym roku umożliwi budowę nowej drogi z chodnikami. Jednocześnie powstawać będzie obwodnica Wiskitnia. Wszystkie te zadania będą realizowane etapami, aby jak najmniej utrudnić życie mieszkańcom i za trzy lata zapewnić im zupełnie nową jakość dróg, co rozwiąże zgłaszane przez mieszkańców problemy.

TAnd

2 kwietnia rozpocznie się sezon Łódzkiego Roweru Publicznego. Od poniedziałku trwa montaż nowych stacji rowerowych.

Operator systemu na najbliższy sezon, firma Nextbike, rozpoczęła montaż niezbędnej infrastruktury. Nowe stacje rowerowe zainstalowano już m.in. na osiedlu Radogoszcz. W drugiej połowie tygodnia, tuż przed świętami wielkanocnymi pojawiać się w nich zaczną również rowery, łącznie 1200. Będą

to zmodernizowane jednoślady czwartej generacji, wyposażone w blokadę o-lock, dzięki którym w nowych stacjach nie trzeba będzie ich zamykać w elektrozamkach. Rowery będzie można wypożyczać za pomocą aplikacji.

red

INFO

Pierwsze 20 minut wypożyczenia roweru będzie darmowe, a dla posiadaczy migawki – 30 minut. Opłata za pierwszą godzinę wyniesie 4 zł, za drugą – 6 zł, a powyżej dwóch godzin – 10 zł.

BOGATSZY PLAC ZABAW

Zakończyły się prace przy modernizacji i rozbudowie placu zabaw w parku nad Jasieniem.

W strefie dla młodszych dzieci pojawiły się nowoczesne i bezpieczne zabawki, a teren został ogrodzony. Zamontowano m.in. mały zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią, instalacje typu pociąg, domek, pojedyncze i podwójne bujaki oraz dwie piaskownice. W strefie zabaw dla starszych dzieci pojawiły się m.in. duży zestaw integracyjny z podestem dla dzieci poruszających się na

wózkach, trampolina integracyjna, zjazd linowy, podwójny bujak integracyjny dostosowany do wjazdu wózkami inwalidzkimi oraz huśtawka typu bocianie gniazdo. Plac zabaw doposażono w elementy małej architektury: ławki, kosze i tablice informacyjne. Część terenu pokryto bezpieczną dla dzieci nawierzchnią z mat przerosowych, a część – piaskiem. Inwestycja będąca projektem Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego kosztowała 600 tys. zł.

red

SPOTKAJMY SIĘ NA UL. LEGIONÓW

Do finału zmierza przebudowa ul. Legionów, gdzie trwają już ostatnie prace przed zwróceniem jej – wraz z ul. Cmentarną – do użytku łodzianom. Zanim to jednak nastąpi, miasto zaprasza do społecznego odbioru tej inwestycji. Spotkanie

z przedstawicielami wykonawcy i Zarządu Inwestycji Miejskich odbędzie się dziś, 27 marca o godz. 16:00. Zbiórka na ul. Legionów przy pl. Wolności. Podczas spaceru będzie można zapoznać się ze zmianami i zgłosić ewentualne uwagi.

red

JAŚNIEJ W MIEŚCIE

Zakończył się pierwszy etap wymiany oświetlenia ulicznego w mieście – 2008 starych lamp sodowych zostało zastąpionych nowoczesnymi i ekologicznymi lampami LED.

Nowe lampy rozświetlają ulice: Hetmańską, Inflancką, Łagiewnicką, Rudzką, Ustronną, Siostrzaną, Józefiacką, Rokicińską, Malowniczą, Limanowskiego, Przybyszewskiego i Bartoszewskiego oraz łącznik do

S14. To nie koniec planowanych działań, bo w najbliższym czasie w Łodzi wymienionych zostanie kolejnych 3500 lamp na latarniach.

LED-owe oświetlenie daje jaśniejszą barwę światła, co poprawia widoczność, a tym samym poczucie bezpieczeństwa. Jest także energooszczędne – zużycie energii zmniejszy się o ok. 60%.

TAnd

NA SYGNALE CIEMNA STRONA MIASTA

KONTROLE NA RYNKACH

Ponad 50 tys. nielegalnych papierosów i 18 kg tytoniu – to efekt marcowych kontroli łódzkiej Krajowej Administracji Skarbowej na targowiskach w Łodzi i Zgierz.

Na rynku przy ul. Tarzańskiej w Łodzi

funkcjonariusze skontrolowali pomieszczenie gospodarcze i stoisko 40-letniego obywatela Armenii. Znaleźli 573 paczki nielegalnych papierosów, za co mężczyzna zapłaci grzywnę. Z karą musi liczyć się

też sprzedawca z Wodnego Rynku, który na stoisku i w mieszkaniu przechowywał 199 paczek papierosów i tytoń do palenia. Kontrolowano też Bałucki Rynek, gdzie celnicy zabezpieczyli 1466 paczek

papierosów, 18 kg tytoniu do palenia i alkohol z nielegalnego źródła. W Zgierzu KAS przejęła 368 paczek papierosów, które w garażu i mieszkaniu przechowywał 65-letni mężczyzna.

(pj)

MA ZACZAĆ DZIAŁAĆ W 2028 R.

Aquapark

DLA WIDZEWA

Dwie zjeżdżalnie, wodny plac zabaw oraz pięciorowy basen pływakki – to tylko niektóre z atrakcji Aquaparku Widzew, który powstanie przy al. Hetmańskiej. Realizacja inwestycji rozpocznie się na początku 2025 r., a odpowiadać za nią będą Aquapark Fala oraz firma budowlana Mirbud.

Projekt przewiduje powstanie trzech basenów: do nauki pływania, brodzika dla dzieci oraz tradycyjnego basenu rekreacyjnego. Architekci zaprojektowali także dwie zjeżdżalnie, każdą o długości 60 metrów. Będą wyposażone w nagłośnienie, efekty świetlne oraz panele dotykowe, które wzbogacą doznania podczas zabawy,

a na końcu zjazdu będzie można dostać pamiątkowe zdjęcie.

Wzorem innych obiektów na widzewskim basenie powstanie strefa saun, w której znajdą się dwie sauny fińskie, sauna parowa oraz sauna na podczerwień. Miłośnicy saun będą mogli również skorzystać z jacuzzi, basenów wody zimnej i gorącej oraz tepidarium. W sumie strefa saun i basenów pomieści ponad 300 osób.

Wokół budynku powstanie zielony skwer z placem zabaw i ścianką wspinaczkową. W planie są także skate park, tor rowerowy, siłownia i wybieg dla psów. Wewnątrz budynku par-

ku wodnego będzie można skorzystać z kawiarni i małej biblioteki.

Za zarządzanie obiektem oraz nadzór nad budową odpowiadać będzie Aquapark Fala.

– Pracując z projektantami, zwróciliśmy uwagę na możliwości rozbudowy obiektu. W kolejnych latach chcielibyśmy inwestować w baseny i atrakcje zewnętrzne oraz kolejny budynek wielofunkcyjny. Cały kompleks będzie zapleczem dla imprez okolicznościowych – mówi Krzysztof Babij, prezes Aquaparku Fala.

Budowa Aquaparku Widzew zajmie 3 lata i będzie kosztować ok. 90 mln zł.

red

OCZYSZCZALNIA... OGRZEJE

Obok Grupowej Oczyszczalni Ścieków przy ul. Sanitariuszek ma powstać instalacja, która odzyskuje ciepło powstałe podczas oczyszczania nieczystości z miejskiej kanalizacji.

Odzyskiwanie ciepła odpadowego może poprawić sytuację środowiska naturalnego. Pozyskiwana w ten sposób energia jest dużo czystsza niż z węgla. Ciepło, które będzie dostarczać do domów instalacja przy GOŚ, i tak powstaje – to codzienny efekt uboczny pracy oczyszczalni. Planowana instalacja będzie pozyskiwać i wykorzystywać ciepło do ogrzewania łódzkich mieszkań. Podobne rozwiązanie stosowane jest już w okolicach Poznania, gdzie zasila sieć ciepłowniczą dla 5000 mieszkańców. Z technologii odzyskiwania ciepła ze ścieków korzysta też już Wrocław, a nad kilkoma pierwszymi instalacjami tego typu pracuje Warszawa. PaŚ

Tanie mieszkania przy ul. Śląskiej

Miasto planuje wybudować 150 mieszkań przy ul. Śląskiej na Dąbrowie. To kolejny – po ul. Pabianickiej 5/11 – z miejskich projektów budowy nowych osiedli mieszkaniowych w Łodzi.

Koncepcja jest już przygotowana. Dwa domy wielorodzinne z lokalami z atrakcyjnym czynszem gminnym staną przy

ul. Śląskiej, nieopodal skrzyżowania z ul. Niższą. Powstanie w nich 50 kawalerek (M1), 70 lokali M2 oraz 30 większych mieszkań. Zaplanowano też 106 miejsc parkingowych, instalację fotowoltaiczną oraz zbiornik retencyjny na deszczówkę.

Przyszli najemcy zapłacą czynsz na poziomie komunalnym, wynoszący

obecnie 12,50 zł za 1 mkw. Oznacza to, że senior zajmujący 30-metrową kawalerkę miałby do zapłacenia czynsz w wysokości 375 zł miesięcznie, a rodzina z małym dzieckiem zajmująca 50-metrowe mieszkanie – 625 zł miesięcznie.

Lokalizacja inwestycji powinna przypaść do gustu przyszłym mieszkańcom. W pobliżu są dwa miejskie

złobki, przedszkole i szkoła podstawowa. Niedaleko stąd do Stawów Stefańskiego. Dobrą komunikację zapewni planowany remont al. Śmigłego-Rydza, który obejmie odcinek od ul. Dąbrowskiego do ul. Broniewskiego, a także ul. Niższej, od ul. Broniewskiego do ul. Śląskiej, co umożliwi tramwajom MPK dojazd do pętli Niższa-Śląska. red

PARKOWE PORZĄDKI

Galante Sprzątanie za nami, ale łódzkie wiosenne porządki nadal trwają. Na ciepłe miesiące trzeba przygotować miejskie parki. Prace rozpoczęły się na trzech zieleńcach: w parku przy ul. Lecznicy (Chojny-

-Dąbrowa) w parku przy ul. Czajkowskiego (Widzew), gdzie wygrabiano liście i porządkowano alejki, oraz na Bałutach na placu Piastowskim, gdzie dodatkowo wymieniane były uszkodzone listwy w ławkach. PaŚ

Teren planowanej inwestycji

Bez rzek nie byłoby Łodzi, którą znamy dziś. Niegdyś stanowiły ważny element infrastruktury przemysłu włókienniczego, dziś są ukryte pod ziemią lub płyną w kanałach. Miasto chce odzyskać rzeki dla łodzian. Znamy już pierwsze koncepcje dla Łódki.

Właśnie na brzegu tej rzeki zaczęła się historia miasta. W XIII w. założono przy niej osadę, która dała początek Łodzi. Łódka ma źródła na Sikawie. Wije się niemal przez całe miasto, by w końcu wpaść do Neru, już poza granicami Łodzi. Tworzy malownicze doliny, jak przy Akademii Sztuk Pięknych czy w parku im. Ocalałych. Ze względów sanitarnych w XIX w. została częściowo ukryta w kanale biegnącym pod ziemią przez park Helenów i park Staromiejski. Wraca na powierzchnię w parku na Zdrowiu i dalej wije się w kierunku Brusy. W czasach rozwoju przemysłu włókienniczego zasilała zakłady Biedermanna, Poznańskiego i innych fabrykantów.

Rzeka do odkrycia

Choć ma bogatą historię i tworzy niezwykły krajobraz, aktualnie Łódka jest jednym z wielu zapomnianych cieków. Magistrat chce odkryć ją dla miesz-

kańców na nowo. Projekty renaturyzacji rzeki dotyczą odcinka od ul. Konstytucyjnej do granic miasta. Znikną betonowe koryta, które zastąpi bujna roślinność zapewniająca pokarm i schronienie dla zwierząt.

Wzdłuż rzeki powstaną ścieżki dla pieszych i rowerzystów oraz pomosty, które pozwolą z bliska obserwować przyrodę. Na przyległych łąkach znajdą się miejsca do wypoczynku i rekreacji. W projekcie

uwzględnione zostaną istniejące nad brzegiem Łódki historyczne obiekty: folwark Meyera na Brusie, zabytkowa zajezdnia tramwajowa czy dawny schron. Na

nadrzecznym szlaku nie zabraknie też elementów edukacyjnych. MS

W Łodzi jest ponad 20 rzek. Miasto już odzyskało dla mieszkańców Sokolówkę, wkrótce to samo stanie się z Lamusem. Oprócz Łódki na nowo zagospodarowane zostaną również doliny Neru i Jasienia.

ŁÓDKA WRÓCI DO KRAJOBRAZU

INFO

KOLEJOWY TUNEL ŚREDNICOWY

STACJA NA KOZINACH

Z Widzewa na Teofilów w kilka minut? Wkrótce będzie to możliwe. Pod Łodzią pobiegnie kolejowy tunel średnicowy, który połączy wschód z zachodem kraju. Inwestycja przysłuży się też łodzianom.

Prace trwają w kilku miejscach Łodzi, m.in. na Kozinach, przy budowie jednego z trzech przystanków na trasie tunelu. Trzykondygnacyjny obiekt u zbiegu ul. Drewnowskiej i al. Włókniarzy pomieści perony, lokale usługowe i pomieszczenia techniczne. Budynek powstanie na bazie komory, w której

rozpoczną i kończą pracę maszyny drążące poszczególne odcinki podziemnej trasy. W tym miejscu tunel rozgałęzi się na cztery odnogi – dwie biegnące w stronę stacji Łódź Kaliska i dwie w kierunku stacji Łódź Żabieniec. Przystanek Koziny zostanie zintegrowany z komunikacją miejską. Pasażerowie będą mogli przesiąść się z autobusu lub tramwaju do pociągów, którymi szybko dotrą nie tylko na drugi koniec Łodzi, ale i do najdalszych zakątków kraju.

MS
FOT.MAT.PRAS

Podwórzec przy Ek-Soc

Studenci Uniwersytetu Łódzkiego zaproponowali przemianę fragmentu ul. P.O.W. w miejski woonerf i przedstawili wizualny projekt jej przebudowy. Władze miasta zadeklarowały wsparcie realizacji tych planów.

Projekt podwórca opracowało Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej UŁ SPATIUM, działające na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ, który mieści się przy ul. P.O.W. Uliczka

tętni życiem w roku akademickim, teraz studenci chcą nadać jej jeszcze bardziej przyjazny charakter. Pomiędzy ul. Rewolucji 1905 r. a ul. Jaracza poja-

wić ma się przede wszystkim dużo zieleni, a także ławki i mała architektura. Ten fragment ulicy będzie przyjazny pieszym. Projekt wpisuje się w idee

naturalności klimatycznej oraz przywracania wody i zieleni w centrum miasta. Woonerf ma być miejscem, w którym studenci będą mogli komfortowo spędzać czas między zajęciami.

PaŚ
FOT.LODZ.PL, MAT.PRAS

NOWY ŁÓDZKI NEON

Siedzibę Teatru Pinokio (ul. Sienkiewicza 75/55) od soboty zdobi neon z napisem „Teatr”. Instalację zaprojektował Dawid Korzekwa, profesor Katedry Projektowania Graficznego ASP w Katowicach, który

jest też autorem identyfikacji wizualnej Teatru Pinokio. Szeroki na 367 cm i wysoki na 118 cm świecący napis nawiązuje barwą do neonu „Nibylandia” znajdującego się wewnątrz teatru. red
FOT.LODZ.PL

Melanie Martinez wystąpi w Atlas Arenie

Do Łodzi zawita kolejna gwiazda światowego formatu. Melanie Martinez wystąpi w Atlas Arenie już 15 października.

Melanie Martinez, multiplatynowa alt-popowa artystka, ogłosiła długo wyczekiwaną trasę koncertową „The Trilogy Tour”, która rozpocznie się 18 września w Dublinie w irlandzkiej 3Arena i potrwa do połowy października. Wokalistka odwiedzi Wielką Brytanię, Belgię, Holandię, Francję, Hiszpanię, Niemcy, Polskę, Czechy i Włochy. Jako support na wybranych koncertach wystąpią Men I Trust oraz Elita.

„The Trilogy Tour” pokaże ewolucję alter ego Mar-

tiniez „Cry Baby” na żywo, uwzględniając hity z jej wszystkich trzech przełomowych albumów – „Cry Baby”, „K-12” i „Portals”, które do tej pory zdobyły łącznie ponad 14 miliardów streamów na całym świecie. Sprzedaż biletów rozpocznie się w czwartek, 28 marca. Szczegółowe informacje i bilety można znaleźć na stronie www.thetrilogytour.com. Przedprzedaż Ticketmaster rozpocznie się w środę, 27 marca o godz. 10:00.

red

DZIEJE SIĘ W ŚRODĘ

Światowy Dzień Wróbla

O godz. 17:30 Biblioteka Gdańska (ul. Gdańska 8) zaprasza na bezpłatne warsztaty dla dzieci w wieku 8–15 lat. Uczestnicy będą mieli okazję poznać fascynujący świat ptaków, ze szczególnym uwzględnieniem ukochanego wróbla i innych gatunków powszechnie występujących w Polsce.

Obowiązują zapisy: tel. 574 407 032.

DZIEJE SIĘ W CZWARTEK

Cykl Oscarowy

O godz. 17:00 w Mediatece MEMO (ul. Moniuszki 5) rozpocznie się kolejne spotkanie „Cyklu Oscarowego”. Opis filmu: kobieta po sześćdziesiątce wybiera wędrowne życie współczesnego nomady po tym, jak w wyniku recesji straciła swój dobytek.

Wstęp bezpłatny.

Obowiązują zapisy: tel. 571 553 029.

SANTANDER LETNIE BRZMIENIA

MROZU, ZAWIAŁÓW, VITO BAMBINO

Mrozu, Daria Zawiałów, Vito Bambino, Kaśka Sochacka i Łąki Łan – to między innymi oni zagrają na festiwalu Santander Letnie Brzmienia w Łodzi. Tegoroczna edycja odbędzie się 16 i 17 sierpnia na Miejskim Skwerze na Lutemierskiej. W line-upie znajdują się solowe koncerty dziewięciu topowych polskich artystów oraz wyjątkowy projekt specjalny – BABIE LATO.

Na scenie pojawią się: najpopularniejsza dziewczyna pop w kraju, czyli Daria Zawiałów, której najnowsza studyjna płyta bije rekordy popularności; świętujący 15-lecie kariery artystycznej Mrozu, dla którego będzie to kolejne lato

z Santander Letnie Brzmienia; a także mogący pochwalić się aż ośmioma nominacjami do nagrody Fryderyk 2024 za album „Pracownia” Vito Bambino. Powraca też wyjątkowy projekt specjalny BABIE LATO, w składzie którego są Brodka, Margaret i Rosalie. Artystki reprezentują szeroki wachlarz gatunków: od popu, przez rap po muzykę housową i new disco, z sentymentalnymi odniesieniami do ikonicznych brzmień końcówki lat 90. i 2000.

W tym roku ponownie zagra Kaśka Sochacka, zespół LemON oraz gwiazdy ubiegłorocznej edycji, Bartek Królik i Rubens. Premierowo zagrają Poluzjanci pracujący nad nową, czwartą

płytą oraz wracający po przerwie Łąki Łan i Sorry Boys z ujmującą Belą Komoszyńską wyśpiewującą przebojowe „Absolutnie, absolutnie”.

Koncerty będą wzbogacone specjalnymi i interaktywnymi wydarzeniami dla publiczności. Nie zabraknie strefy warsztatowej i chilloutowej, dającej okazję do twórczej zabawy. Spotkajmy się, posłuchajmy najlepszej polskiej muzyki, przetańczmy letnie wieczory w doskonałej atmosferze.

red

Bilety
299 zł – karnet dwudniowy dostępny w sprzedaży na www.letniebrzmienia.pl

CZY TO WSTYD?

Poczucie wstydu to zazwyczaj zdrowa emocja, która wyznacza nam granice. Nie zawsze jednak nasi „nauczyciele” wstydu, czyli głównie dziadkowie i rodzice, potrafili właściwie je wyznaczyć. Dzisiejsza rzeczywistość znacznie odbiega od czasów sprzed kilkudziesięciu lat, przez co pewne rzeczy, które kiedyś były przez ogół uznawane za wstydlive, obecnie są naturalne.

Wstyd z podziałem na płęć

Nasi dziadkowie i rodzice wpajali nam, że pewnych rzeczy nie należy robić, „bo to wstyd”. Mężczyźni nie powinni płakać na wzruszającym filmie, przez co wielu z nich robi to ukradkiem, aby nikt nie zauważył. Kolejnym nieuzasadnionym powodem do wstydu jest brak męża. W wielu rodzinach zdarzają się sytuacje, kiedy przy świątecznym stole niezamężna kobieta rumieni się atakowana przez ciotce i babcie pytaniami w stylu: „A kiedy Ty wreszcie

wyjdiesz za mąż?” lub stwierdzeniami: „Masz już 31 lat, powinnaś dawno mieć męża i dzieci”. Słowa te powodują dyskomfort, a przecież status singielki nie jest powodem do wstydu. Nietaktem są właśnie takie wypominające zachowania. Wiele współczesnych kobiet pozostaje singielkami nie z konieczności, tylko z własnego wyboru. Wstydem jest także pozostawanie w związku z partnerem bez ślubu, a co gorsza, posiadanie z nim dzieci, nawet jeśli para tworzy kochającą się rodzinę.

Co ludzie powiedzą...

Niektóre babcie mają za złe dzieciom lub wnukom wylegiwanie się w łóżku do południa – wszak wstyd spać do dwunastej. Dawniej wstawano razem z kurami i zajmowano się pracą, dlatego wiele sędziwych babć uważa, że młodzi powinni wstawać skoro świt. Rzekomych powodów do niepotrzebnego wstydu

jest wiele, i to w różnych sferach życia. Wstyd chodzi seniorce w sukience przed kolano, a seniorowi ubrać się w odzież w pastelowych kolorach i do tego włożyć trampki. Wiele z nas ma wpojone, że ubierać trzeba się stosownie do wieku, cokolwiek by to znaczyło. Gdy robi się ciepłej, chętnie wieszamy pranie na podwórku, tarasie czy na balkonie. U wielu osób pokutuje przekonanie, że bieliznę na suszarce trzeba wieszać tak, by nikt jej nie widział, choć to przecież normalna część garderoby. Jeżeli ktoś do nas wpadnie zniecka, odruchowo chowamy do szuflady majtki czy biustonosz, zaś sweter może w tym samym czasie leżeć na krześle. Przez wielu bielizna jest uznawana za wstydlivą część garderoby. Świat się jednak zmienił i współczesne kobiety śmiało noszą stylizacje z prześwitujących materiałów lub z głębokimi wycięciami, które nie ukrywają np. stanika czy jego ramia-

czek. Przeświadczenie, że dres czy bluzę można wystawić na widok publiczny, natomiast koronkowe majtki, męskie bokserki czy biustonosz należy ukrywać, nie ma więc już uzasadnienia.

Warto zastanowić się nad tym utrwalonym sposobem myślenia przekazywanym z pokolenia na pokolenie i przerwać ten łańcuch, zostać pionierem w obalaniu stereotypów wstydu i przestać bać się tego, jak postrzegają nas inni.

Alup

FOT. SOJKA

Skosztuj hip-hopu

Regionalne Centrum Wollontariatu „Centerko” poszukuje 15 otwartych na nowe wyzwania seniorów. Chętni poznają kulturę hip-hopu i będą mieli szansę dołączyć do zespołu tanecznego Yo! Yo! Seniorzy. Zajęcia będą prowadzone w Akademickim Ośrodku Inicjatyw Artystycznych przy ul. Zachodniej 54/56.

– Masz 60 lat lub więcej? Lubisz nowe wyzwania? Twoje pasje to taniec i pomaganie innym? Ten projekt jest adresowany do Ciebie – zachęcają organizatorzy projektu „Seniorzy na proscie”. Zajęcia będą prowadzone od maja do października. Zgłoszenia przyjmowane są do 31 marca. Na wszelkie pytania odpowie

opiekun seniorów Mariusz Kołodziejski (tel. 42 307 03 72, 513 102 508, e-mail: kontakt@centerko.org). Grupa taneczna Yo! Yo! Seniorzy powstała kilka lat temu i do dziś z sukcesami występuje na różnych festiwalach. Taniec hip-hop i żółte koszulki stały się wyróżnikiem tej grupy.

OHO

REKLAMA

Pamso
• 1916 •

Nasza
oryginalna
BIAŁA
gwarancja
smaku

Zasmakuj w radości
dobrego jedzenia
z oryginalną
Białą Kiełbasą
z Pamso!

Kulturalny awans fabrycznego miasta

Odzyskanie niepodległości ożywiło życie kulturalne przemysłowej Łodzi – ustanowiono łódzką nagrodę literacką, utrzymywano miejski teatr i kinematograf oraz powstały pierwsze muzea.

Głównym przejawem działalności samorządu łódzkiego w sferze kultury było w okresie międzywojennym utrzymanie Teatru Miejskiego przy ul. Cegielnianej (dziś ul. Jaracza). Wydatki na ten cel pochłaniały prawie połowę budżetu magistrackiego wydziału kultury i sztuki.

Teatry i kina w modzie

Zespołem Teatru Miejskiego w Łodzi kierowali znani artyści – Aleksander Zelwerowicz i Karol Adwentowicz, choć grupy teatralne właściwie nie miały swojego stałego miejsca. Budynki teatralne wzniesione jeszcze na przełomie XIX i XX w. w większości spłonęły w pożarach. W 1920 r. spalił się np. Teatr Wielki F. Sellina przy ul. Konstytucyjnej (ul. Legionów). Przedstawienia grano w stołówce zakładów Poznańskiego (Teatr Popularny), budynku Grand Hotelu (Teatr Kameralny) i na Księżym Młynie. Funkcjonował

także teatr żydowski Scala i niemiecka Thalia. Działały również efemeryczne teatryki rewiowe (Operetka, Lupa, Rajski Ptak). Łodzianie pokochali także kino. W 1922 r. uruchomiono Miejski Kinematograf Oświatowy, w 1930 r. przy ul. Żeromskiego otwarto kinoteatr Przedwiośnie, przy ul. Kopernika – kinematograf „Reduta”, zaś w 1932 r. funkcjonował jedyny w Łodzi letni kinoteatr dźwiękowy „Rakieta”, Teatr Rewii „Cyruлик” i Teatr ZASP „Melodram”.

Statystycznie przeciętny łodzianin odwiedzał kino raz w miesiącu. Było to przedsięwzięcie kosztowne, ponieważ najdroższy bilet kosztował 4,5 zł (Grand Kino), a najtańsze bilety oferowano w Miejskim Kinematografie Oświatowym po 10 gr. Wszystkie 34 kina przed wojną były prywatne i ze sobą konkurowały. Najwyższy standard miały: Casino (Piotrkowska 67), Europa i Grand Kino, które miały po kilkaset miejsc, choć były również kina, gdzie siedziało się na drewnianych ławkach. W epoce kina niemego seanse filmowe dawały zatrudnienie muzykom, zespołom i tzw. taperom.

Od 1929 r. pojawiały się na ekranach filmy dźwiękowe.

Nagroda Literacka Miasta Łodzi

Z inicjatywą przyznawania takiej nagrody wystąpił Związek Zawodowy Literatów Polskich (ZZLP). Pierwszym miastem, które podjęło tę inicjatywę, była Warszawa, a potem inne, w tym także Łódź. 27 września 1926 r. ZZLP zwrócił się do Rady Miejskiej Łodzi z apelem o ufundowanie nagrody dla polskich literatów. Ogłoszenie laureata zaplanowano na dzień Święta Narodowego 3 Maja. Ustanowioną w 1927 r. Nagrodę Literacką Miasta Łodzi w 1931 r. przekształcono w Nagrodę Miasta Łodzi dla Literatury Pięknej, Nauki i Sztuk Plastycznych. W 1928 r. otrzymał ją łodzianin, poeta Julian Tuwim, w 1930 r. laureatem został wybitny historyk literatury, prof. Uniwersytetu Berlińskiego Aleksander Bruckner. W 1931 r. po zmianie profilu nagrody, z powodu trudności finansowych samorządu łódzkiego w dobie kryzysu, nagrody nie przyznano. W 1932 r. otrzymał ją młody malarz i wybitny teore-

Ekсклюzywne kino Luna przy ul. Przejazd

Gmach Teatru Wielkiego w Łodzi przy ul. Konstytucyjnej (dziś ul. Legionów), który spłonął w 1920 r.

tyk sztuki, twórca unizmu, współorganizator grupy „a.r.” i Galerii Sztuki Nowoczesnej w Łodzi – Władysław Strzemiński.

Inne instytucje

W 1915 r. w gmachu przy ul. Dzielnej, w wynajętej sali domu koncertowego Vogla rozpoczęła działalność Łódzka Orkiestra Symfoniczna, ale niewielkie dotacje miasta

z trudem wystarczały na pokrycie bieżących potrzeb. Dopiero po II wojnie światowej powstała Filharmonia Łódzka, która od 1984 r. nosi imię Artura Rubinsteina. Skromne początki miało w Łodzi muzealnictwo. W 1910 r. powstało pierwsze Muzeum Nauki i Sztuki przy ul. Zielonej, ale przełom nastąpił w 1928 r., kiedy otrzymało ono bogatą

kolekcję rękopisów i dzieł sztuki Juliana i Kazimierza Bartoszewiczów. Od 1930 r. instytucja zmieniła nazwę na Miejskie Muzeum Historii i Sztuki im. J.K. Bartoszewiczów. W 1924 r. dzięki magistratowi rozpoczęła działalność Miejska Galeria Sztuki w Łodzi w parku im. Sienkiewicza, a jej dyrektorem został historyk sztuki, Marian Dienstl-Dąbrowa.

agr

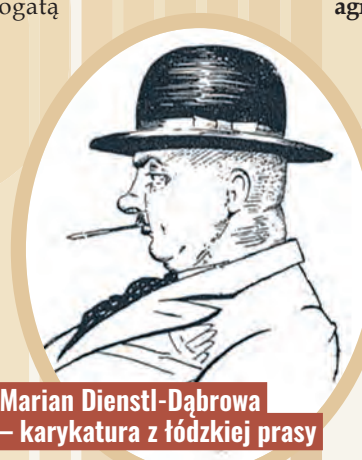
Wnętrze Miejskiej Galerii Sztuki

Władysław Strzemiński, laureat Nagrody Literackiej Miasta Łodzi

Dwukrotny laureat Nagrody Literackiej Miasta Łodzi w latach 1928 i 1949, poeta Julian Tuwim

Marian Dienstl-Dąbrowa – karykatura z łódzkiej prasy

ŚWIĄTECZNE DEKORACJE

Przygotujcie je razem!

Wielkanoc nadchodzi wielkimi krokami. Jednak zanim całą rodziną usiądziecie do świątecznego stołu, nie obejdzie się bez przygotowań. Warto zaprosić do nich dzieci. Szczególnie dużo frajdy może im sprawić tworzenie świątecznych ozdób. To nie tylko wspólnie spędzony czas, ale również okazja do rozwijania zdolności manualnych i wyobraźni oraz do międzypokoleniowych rozmów o świątecznych tradycjach.

Wielkanocne ozdoby

Ozdoby wykonane przez dzieci są wyjątkowe i tworzone prosto z serca, a ich przygotowywanie to dobry trening motoryki małej oraz pole do popisu dla kreatywności. Żeby stworzyć coś fajnego, nie potrzeba wiele – bardzo często mamy w domu wszystkie potrzebne rzeczy. Wystarczy na przykład wyciąć kilka dużych jajek z brystolu lub kartonu. By je ozdobić, wykorzystajmy farby, kredki, bibułę czy nawet plastelinę. Prace można wykończyć także naklejkami czy brokatem, następnie zrobić w nich dziurki, przez które przewlecemy wstążkę lub nitkę. Teraz pozostało tylko pozawieszać dekoracje.

W podobny sposób można przygotować

girlandy. Tutaj potrzebny będzie dość długi sznurek lub długa wstążka. Można na nich zawiesić powycinane z kartonu wielkanocne symbole: kurczaczki, zajączki, baranki, pisanki i koszyczki. Dobrym pomysłem jest też stworzenie kwiatów z kolorowej bibuły. Ogranicza nas tylko wyobraźnia.

A skoro już o kwiatach mowa, zamiast kupować gotowe bukiety, spróbujcie zebrać kwiaty w ogrodzie lub kupić je pojedynczo

na rynku, a następnie razem z dzieckiem stworzyć własne kompozycje. Można dodać do nich gałązki z baziarni i udekorować je wstążkami w kolorach wiosny.

Pisanki

Pisanki są nieodłącznym elementem tradycji wielkanocnej. Można je zrobić z wydmuszek, jajek ugotowanych na twardo lub gotowych jajek z drewna, plastiku czy styropianu. Wybór materiałów i technik ozdabiania zależy od Was! Do jajek z e

styropianu wykorzystajcie cekiny czy wstążki, które trzeba przymocować za pomocą małych szpilek. „Prawdziwe” jajka można ozdabiać barwnikami spożywczymi, ale też barwić w tradycyjny sposób, np. obierkami z cebuli czy burakami. Ponadto doskonale sprawdzą się farby, kalkomanie, naklejki, brokat – możliwości jest wiele. Cokolwiek wybierze, pamiętajcie, że pisanki muszą być przygotowane na tyle wcześniej, żeby zdążyły wyschnąć, ale – w przypadku ugotowanych jajek – na tyle późno, żeby nie zepsuły się do świątecznego śniadania. Należy też upewnić się, że wszystkie wykorzystane materiały są przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Świąteczny koszyczek

Wielkanoc bez koszyczka ze święconką? Nie ma mowy! Poproście dziecko, by razem z wami naszykowało produkty, które zamierzacie do niego

włożyć. Najpierw jednak udekorujcie sam koszyk. Przydadzą się ładne serwetki, małe naczynia na jedzenie oraz niewielkie gałązki, kwiaty, wstążki, a nawet kolorowe piórka. Podczas tworzenia idealnego koszyczka, porozmawiajcie z dzieckiem o symbolice poszczególnych produktów i ich znaczeniu w tradycji wielkanocnej. To pomoże mu lepiej zrozumieć sens przedświątecznych przygotowań. Tworzenie wielkanocnych ozdób z dzieckiem ma wiele korzyści: nie tylko sprawia przyjemność, ale także umacnia więzi rodzinne i wprowadza głębsze zrozumienie świątecznych tradycji. To doskonała okazja, by spędzić razem czas, rozwijać kreatywność i cieszyć się ze wspólnego doświadczenia. Dzięki prostym projektom, takim jak wielkanocne bukiety, pisanki czy koszyczek ze święconką, możecie budować bliskość i tworzyć niezapomniane wspomnienia, które zostaną z Wami na lata.

a.pe

Budowa wodociągu.
Wiosna 1934 r.

Wiosną 1934 roku na ulicy Żeromskiego (od ulicy Zielonej w kierunku ulicy Legionów) zaczęto układać pierwszy odcinek wodociągu. W tym czasie ruszyły też wiercenia studni głębinowych nad rzeką Olechówką (współcześnie to ulica Kolumny) i we wsi Górki Stare (współcześnie to ulica Zygmunta). Zaczęła się budowa zbiorników wody na Stokach, do których rurociągiem, przez stację uzdatniania na Dąbrowie, miała płynąć woda z trzech pierwszych miejskich studni głębinowych. Z budową wodociągu bardzo długo zwlekano. Władze Łodzi za priorytet uznały poprawę stanu sanitarnego miasta, dlatego najpierw budowano sieć kanałów, którymi chorobotwórcze ścieki wyprowadzono z miasta do oczyszczalni na Lublinku. Dzięki likwidacji rynsztoków i skierowaniu ścieków pod ziemię do kanałów poprawił się także wygląd miasta, a każda ze śródmiejskich ulic zyskała dodatkowo od 1 do 3 metrów szerokości.

ŁÓDZKICH WODOCIĄGÓW

Kilka dni temu (22 marca) obchodziliśmy Światowy Dzień Wody. Dokładnie 90 lat temu rozpoczęła się historia łódzkiej wody z miejskiej sieci wodociągowej.

studni była skażona ściekami bytowymi i fabrycznymi – nie nadawała się do picia. Rabunkowe korzystanie z wód podziemnych kończyło się wysychaniem studni podwórkowych i fabrycznych – głębinowych. Pomimo rozbudowy miejskiego wodociągu mieszkańcom nadal brakowało wody. W czasach PRL wodę kierowano głównie do zakładów włókienniczych, a łodzianom ją wydzielano: najwyżej 70–80 litrów na osobę w ciągu doby. Przekraczanie limitów groziło odcięciem dopływu wody do budynku lub karą grzywny. Sytuacja w mieście nieco się poprawiła, kiedy wodę dla miasta zaczęto sprowadzać z ujęcia na Pilicy w Tomaszowie Mazowieckim i z Bronisławowa nad Zalewem Sulejowskim.

Z głębin ziemi

Obecnie woda dla miasta jest czerpana z 47 studni głębinowych, które znajdują się w granicach Łodzi, w Rokicinach i Bronisławowie. Część odbiorców ma w kranach niewielką domieszkę wody uzdatnionej, pochodzącej z ujęcia w Tomaszowie, a część tylko głębinową. Dołączona mapka, obrazująca strefy zaopatrzenia mieszkańców w wodę, pozwala sprawdzić, skąd mamy wodę w kranie. Warto przy okazji dodać, że od

20 lat nie jest już ujmowana woda dla miasta z Zalewu Sulejowskiego.

Studnie głębinowe, z których pochodzi woda dla mieszkańców Łodzi, sięgają pokładów znajdujących się na głębokości od kilkadziesiąt do nawet 900 metrów.

Studnie głębinowe, z których pochodzi woda dla mieszkańców Łodzi, sięgają pokładów znajdujących się na głębokości od kilkadziesiąt do nawet 900 metrów (ujęcia górno- i dolnokredowe oraz górnourajskie). Każde z ujęć głębinowych działa w oparciu o pozwolenie wodno-prawne, które określa dopuszczalną ilość pobieranej wody. Na bieżąco kontrolowane są jej jakość w studniach, wysokość zwierciadła wody oraz stan techniczny ujęć. Wydajność

łódzkich studni wynosi od kilku do nawet 350 m³ wody na godzinę.

Jakość łódzkiej wody jest badana przez 24 godziny na dobę. W ciągu roku pracownicy laboratorium ZWIK wykonują aż 110 tysięcy analiz pobranych próbek. Sprawdzanych jest ok. 100 parametrów – fizycznych, chemicznych i bakteriologicznych. Nad jakością wody dodatkowo czuwają też ryby i małże – organizmy wyjątkowo czułe na zmianę parametrów wody.

Życie a zużycie

Obecnie Łódź potrzebuje dziennie ok. 100 milionów litrów wody. Po wykresach jej zużycia widać rytm życia naszego miasta: o której godzinie mieszkańcy się budzą, kiedy idą spać, kiedy wyjeżdżają na urlopy, kie-

dy zasiadają do wigilijnego stołu, kiedy przyjeżdżają do Łodzi studenci. Wykresy pokazują też, jak licznie łodzianie oglądają mecze reprezentacji Polski. Kiedyś można też było zaobserwować, które z emitowanych w telewizji seriali cieszyły się największym zainteresowaniem mieszkańców, np. w czasie emisji odcinków serialu „Niewolnica Isaura” zużycie wody w mieście drastycznie spadało.

Miłosz Wika

Niedostatki

W Łodzi od samego początku brakowało wody, zarówno tej dla mieszkańców, jak i dla mnożących się w zawrotnym tempie zakładów włókienniczych. Woda z płytkich, podwórkowych

KONSULTACJE SPOŁECZNE WAŻNEGO PROJEKTU

Ekobudżet dla Łodzi

We wtorek, 2 kwietnia rozpocznie się pierwszy etap konsultacji społecznych dotyczących założeń Ekobudżetu dla Łodzi. W ramach konsultacji Urząd Miasta Łodzi zorganizuje dwa spotkania otwarte dla mieszkańców.

Pierwsze z nich odbędzie się w czwartek, 4 kwietnia o godz. 17:00 w Fabryce Aktywności Miejskiej przy ul. Tuwima 10. Kolejne zostało zaplanowane 12 kwietnia o godz. 17:00 w formie online. Oprócz udziału w spotkaniach przez cały czas trwania konsultacji, tj. od 2 do 19 kwietnia, możliwe będzie zgłaszanie uwag poprzez formularz konsultacyjny.

Czym jest Ekobudżet dla Łodzi?

Ekobudżet dla Łodzi będzie stanowił osobną pulę środków, przeznaczonych w szczególności na powstawanie nowych terenów zielonych. Zgłoszone projekty oceniane będą m.in. pod kątem zaangażowania mieszkańców w ich realizację.

Utworzenie Ekobudżetu dla Łodzi to jedna z rekomendacji wypracowana przez panelistki i panelistów w ramach Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w Mieście”. Jest też jednym z założeń podpisanego przez miasto Ekopaktu. Ekobudżet nie stanowi puli

Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego, w związku z czym cały proces mieszkańcy i mieszkanki mogą wypracować wspólnie w ramach zaplanowanych konsultacji społecznych. Uruchomienie Ekobudżetu zaplanowane jest jesienią 2024 r.

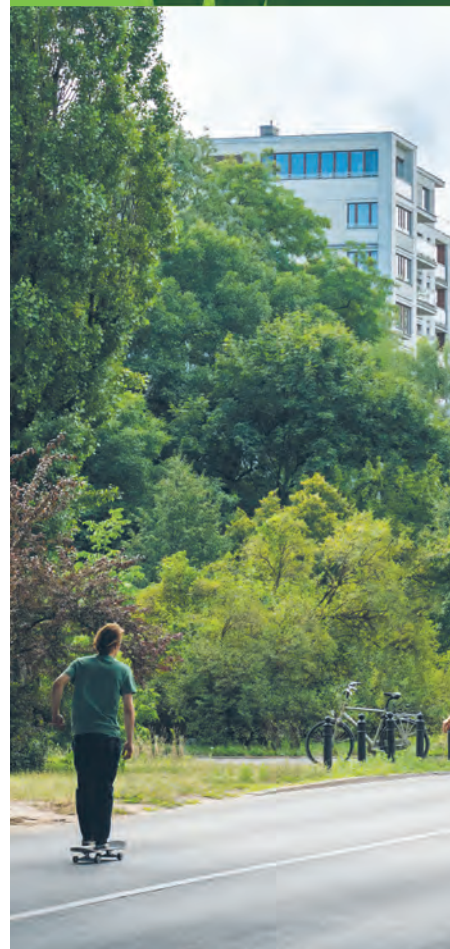
Co będzie konsultowane?

Mieszkańcy i mieszkanki będą mogli zgłaszać opinie i propozycje odnośnie założeń, procedury i zasad Ekobudżetu dla Łodzi. W szczególności poruszona zostanie kwestia zakresu projektów składanych w ramach Ekobudżetu,

a także zagadnienia dotyczące poszczególnych etapów procesu, czyli składania, opiniowania i wyboru projektów do realizacji.

Zapraszamy do aktywnego udziału w konsultacjach społecznych!

Więcej nt. konsultacji społecznych:

120 RAP FEST

120 Rap Fest mocno stara się, żeby wpisać się na listę największych imprez z tego gatunku muzyki w kraju. O.S.T.R już kolejny raz chce zapełnić Atlas Arenę nie tylko rozgrzaną publicznością, ale również świetnymi artystami. W tym roku na scenie pojawią się między innymi donGURALesko, Eldo, Peja, Molesta czy Kasta. Prócz znanych hitów O.S.T.R zapowiedział, że zagra kilka numerów, które rzadziej pojawią się w wersjach koncertowych. Co jeszcze nas czeka na imprezie? Jakie plany na przyszłość ma łódzki artysta? Tego możecie dowiedzieć się z wywiadu.

Pitor Bałaja: To już druga edycja Twojego festiwalu, czym nas zaskoczysz w tym roku?

O.S.T.R: Jak powiem, to już nie będzie zaskoczenie. Na pewno zagramy kilka numerów, których nie gramy na co dzień, a także kilka wspólnych numerów z udziałem zaproszonych gości.

Czy Rap Fest na stałe wpisał się już w kalendarz największych hip-hopowych imprez w kraju?

Wraz z całą ekipą organizującą 120 Rap Fest bardzo byśmy sobie tego życzyli.

Czy z roku na rok trudniej jest organizować takie wydarzenia i zapełniać Atlas Arenę, czy wręcz przeciwnie?

W tym roku odbędzie się dopiero druga edycja i poza kilkoma udoskonaleniami, wszystko przebiega podobnie jak rok temu. Spodziewamy się kompletu publiczności.

Na liście artystów widzimy głównie przedstawicieli starej szkoły, czy w tym nowym pokoleniu jest mniej prawdziwego rapu?

Staram się nie dzielić na starą i nową szkołę, liczy się dla mnie tylko dobra muzyka. Dlatego w tym roku zaprosiliśmy także artystów niekojarzonych do końca ze starą szkołą.

Jesteś ponad 20 lat na scenie, wciąż jest w Tobie ten dawny ogień?

Moi przyjaciele twierdzą, że tak :)

Skończyłeś długoletnią współpracę z Tytusem, czy nowe otwarcie jest dla Ciebie nowym impulsem i fani mogą spodziewać się czegoś specjalnego?

Polecam serdecznie album „Poczekaj, sprawdzę w telefonie”, który nagraliśmy wspólnie z moimi wychowankami: Eliaszem, LUCK7 i Młodym Olisadebe. Jest to pierwszy album, który wydałem samodzielnie.

Czy masz plany na własną wytwórnię albo label?

Już nawet powstał i nazywa się Tabasko Nagrania.

Czy na polskiej rap scenie są młodzi artyści, których byś wyróżnił?

Asster, Elias, Młody Olisadebe, LUCK7.

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce SERII KRZYŻÓWEK Z KORONĄ

Para małżeńska żartem Preria lub puszcza Mózgu to apopleksja Harry, młody czarodziej Indiańska łódka Piłkarze z Monachium Metropolia Bułgarii Wczesna pora dnia Błąd serwisowy Stan koło Georgii Targowy w mieście Szczapy do kominka

Żartowniś, błazen Kiwa się u zegara Cenne znalezisko Ciepła tkanina na koszule Personalna Jan Serce z serialu 15

Fotograficzny 23 Zawiadomienie z poczty Np. ozon Dodatek do umowy Symbol śpiocha Wypiek na Paschę 14 Krasula na pastwisku 11 "Norweska" ryba Ważny składnik kości 18 Subsydium, subwencja 12 Ptak z pięknym ogonem 2 22 Sportowa zagłówka 1 Punkt początkowy skali na linijce

Mika lub dolomit Czerwony w zbożu Kapitan u Verne'a Kershaw z estrady 25 14 Krasula na pastwisku Uraza przestarzale 24 21 19 1 7 "... krwi" Jacka Londona 9

Lubi wędrować 25 Libańskie drzewo 8 26 Okładka książki 24 21 19 17 5

Uliczny piec 3 16 4 Niejedna braci Grimm 24 21 19 17 5

Rozwiązaniem jest przysłowie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Przewodniczka na targach Ludzka dola Reina, hiszpański bramkarz Sagan w kuchni Opłata za bezruch w transporcie Niski tubylec z Konga Rodzaj cukierków Międojajna roślina zielna August II Mocny Dzierżawi lokal Skrzydlaty koń z mitu

Przepisy w partii Depesza 7 "Harcerka" z Wysp Metalowa drobinka Maksymilian dla swoich Miasto w Nigerii Strój Eskimosa Miasto młodości Jezusa Radomski klub sportowy Kukułka regionalnie Rudek, ptak

Np. preria Imię Kristofersona 9 Niewielka osada poza miastem Tatarska niewola 3 2 4 14 1 Słynny Juliusz Gajusz Wina na kimś ciężąca Ruch tłka w silniku

Szeroka ulica Winslet, aktorka Addis ..., stolica Rysunek rocznych przyrostów drzewa Stan pogody Zniosła je kura 2 4 14 1 Humorek po drinku 11

Francuskie auto Ryszard, polityk Gigant 6 8 Dentysta żartem Kangur lub koala Pieśń państwowa 14 1 Miasto nad Jeziorkiem Otwór w pokładzie statku 13 5

Np. kokosowa Ogół gruntów orných Starszy kelner dawniej Roślina pastewna z wążami "Wyjątkowy" ptak 10 12 13 5

Rozwiązaniem jest powiedzenie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----

„Krzyżówki z Koroną” -DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

2					9	5		8
		4		6				
	6	9						1
9		7		3	8			
			9		7			
			5	4		8		9
7						3	8	
				9		7		
6		5	1					2

SUDOKU ŚREDNIE

					7	2		
				3			4	
1					8	6	5	7
				2		3		
8	5						9	6
		7		6				
7	6	8	3					9
	9			1				
		4	9					

SUDOKU ŚREDNIE

		7					2	8
3			2	7			4	
	6			5	1			
	4	5						
7								6
							7	9
			4	8			1	
	2			1	3			7
6	5						8	

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

TU NAS ZNAJDZIESZ
W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI

DARMOWA GAZETA „ŁÓDŹ.PL“ JEST DOSTĘPNA W MIEJSCACH:

- Wszystkie **FILIE BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ**
Sprawdź adresy na WWW.BIBLIOTEKA.LODZ.PL
- **MIEJSKIE CENTRA MEDYCZNE**
- Lokalizacje **URZĘDU MIASTA ŁÓDZI**
- Filie **MIEJSKIEJ STREFY KULTURY**
- **OGRÓD BOTANICZNY**
- **ORIENTARIUM**
- **OGRÓD BOTANICZNY/PALMIARNIA**
- **AQUAPARK FAŁA**
- **WODNY RAJ**
- Wybrane sklepy **DELIKATESY MIĘSNE GROT**
- Wszystkie sklepy sieci **NETTO** w Łodzi
- Większość **DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**
- **CAFFE PRZY ULICY**
- **Cukiernie DYBAŁSKI**
- **RYNKI** na terenie miasta
- Wybrane lokalizacje **Zakładu Piekarsko-Gukierniczego PIEKARENKA**
- **AUTOBUSY I TRAMWAJE MPK** na głównych liniach
- **PRZYSTANKI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ** przy głównych arteriach miasta
- Tereny **SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH**
- **MANUFAKTURA**
- W części sieci **GAMA**
- Siedziba **ŁSI**
- **E.LECLERC** sklep i stacja benzynowa
- **CARREFOUR** Zarzevska
- **CH JAGIENKA**
- **KWADRACIAK** Inowrocławska/Żubardzka
- **POD ZEGAREM** Żubardź
- **DJ-MAR** Turmie 1
- Wiele **SKLEPÓW SPOŻYWCZYCH** na terenie Łodzi
- **PH ORANŻADA** Wujaka 7, Pojezierska 2/6
- **Z PIECA RODEM** wszystkie lokalizacje na terenie łodzi
- **BIESIADA CATERING** Stefana 2
- **RAJSKIE JADŁO** Traktorowa 63
- **SUSHI KUSHI** Roosevelta 7
- **BAR U JANOSIKA** Janosika 52
- **ORION Business Tower** Sienkiewicza 85/87
- **CENTRUM BIZNESU** Piłsudskiego 3
- **BIUROWIEC** Piotrkowska 270
- **TEXTORIAL PARK** Fabryczna 17
- **CENTRUM BIZNESOWE** Milionowa 21
- **CENTRUM BIZNESOWE FAKTORIA** Dowborczyków 25
- **TEO PARK** Wersalska 47
- **STARA DRUKARNIA** Gdańska 130
- **BIUROWIEC** Politechniki 22/24
- **URBANICA** Wróblewskiego 18
- **Biuro COTTON HOUSE** Sterlinga 27/29
- **NOWA FABRYCZNA** Składowa 35

oraz w wielu innych punktach na terenie Łodzi

kolportaz@biblioteka.lodz.pl

UWAGA

Gazetę znajdziesz w autobusach i tramwajach MPK na głównych liniach

KOSZYKARSKI FALSTART

Od porażek z wyżej notowanymi rywalkami walkę w fazie play-off rozpoczęły pierwszoligowe koszykarki ŁKS-u i Widzewa. Spotkania rewanżowe z udziałem obu ekip zaplanowano na piątek, 29 marca. Dwa dni wcześniej walkę o awans do wyższej klasy rozgrywkowej rozpoczęły koszykarki ŁKS-u CoolPack, którzy rundę zasadniczą zakończyli na pierwszym miejscu w grupie A.

Prowadzone przez Piotra Zycha koszykarki ŁKS-u rundę zasadniczą w grupie A I ligi zakończyły na siódmej pozycji, więc w pierwszej rundzie play-off muszą się mierzyć z GTK VBW Gdynia. To zespół, który poprzednią część sezonu zakończył na drugim miejscu. Pierwszy mecz zakończył

się po myśli trójmiejskiej ekipy, która we własnej hali zwyciężyła 65:52 (18:15, 21:13, 14:11, 12:13). Atut własnego boiska wykorzystaly również koszykarki AZS-u Politechnika Korona Kraków, które wygrały rundę zasadniczą w grupie B I ligi i walkę w fazie play-off rozpoczęły od konfrontacji z ósmym w klasyfikacji Widzewem. Pod Wawelem drużyna prowadzona przez Annę Chodurę nie miała zbyt wiele do powiedzenia i uległa rywalkom 66:88 (20:29, 16:15, 11:21, 19:23). Mecze rewanżowe zaplanowano na 29 marca. Tego dnia o godz. 15:30 w Zatoce Sportu ŁKS rozpocznie walkę z GTK VBW, a o godz. 18:30 w hali MO-SiR przy ul. Małachowskiego do gry przystąpią

zawodniczki Widzewa i Korony. Rywalizacja toczy się do dwóch zwycięstw. Ewentualne trzecie spotkania zaplanowano na 3 kwietnia, w halach wyżej sklasyfikowanych drużyn. Do play-off z pozycji lidera W II lidze koszykarzy o awansie do drugiej rundy play-off przesądzi wynik dwumeczu. Zespół ŁKS CoolPack do decydującej fazy rozgrywek przystąpi jako najlepsza drużyna grupy A. Rundę zasadniczą łodzianie zakończyli w miniony weekend w Zatoce Sportu, gdzie pokonali Energę GAK Gdynia 94:27 (20:3, 30:10, 24:10, 20:4). Teraz łodzianie szykują się do konfrontacji z inną nadbałtycką drużyną. W środę o godz. 20:00 zespół prowadzony przez Jarosława Krysiewicza roz-

pocznie wyjazdowe starcie z AMW Flota Gdynia. Rewanż w Łodzi zaplanowano na 3 kwietnia (godz. 19:00)

MD

FOT. MAT. PRAS.

Porażki bez konsekwencji w tabelach

Miniony weekend nie był szczęśliwy dla szczypiornistów Grota Blachy Pruszyński Anilana i szczypiornistek ChKS-u PŁ. Obie ekipy poniosły porażki, a na pocieszenie pozostał im fakt, że przegrane mecze nie doprowadziły do pogorszenia pozycji w ligowych rozgrywkach.

Panowie z ul. Sobolowej mieli szansę na zmniejszenie dystansu do Nielby Wągrowiec, jednak wyjazdowe starcie z tym zespołem przegrali 21:26 (12:13). Po tym meczu zespół z Wielkopolski powiększył swój dorobek do 29 pkt. i w tabeli Ligi Centralnej Mężczyzn awansował na dziesiąte miejsce. Łodzianie mają na koncie 22 pkt. i są na 13. pozycji. W piątek, 29 marca w meczu 24. kolejki podopieczni trenera Adama Jędraszczyka we własnej hali zmierzą się z Handballem Stal Mielec. Początek spotkania o godz. 18:00.

Porażka z liderem

Zwycięską passę kontuuje ekipa ROKiS Radzymin Marcovia Marki, która z kompletem zwycięstw otwiera tabelę grupy C I ligi kobiet.

W 14. kolejce lider gościł w Łodzi, gdzie wygrał z ChKS-em PŁ 41:30 (22:14). Dla miejscowych była to czwarta porażka w bieżących rozgrywkach. W dotychczasowych meczach łodzianki zgromadziły 27 pkt. i z takim dorobkiem zajmują w tabeli trzecią lokatę. Do drugiego w klasyfikacji MKS-u AZS UMCS Lublin ekipa z ul. Kosynierów Gdynskich traci aktualnie dziewięć „oczek”. Szansa na zmniejszenie tego dystansu pojawi się w ostatni weekend kwietnia, gdy wicelider przyjedzie na mecz do Łodzi. Tydzień wcześniej, w meczu 15. kolejki ChKS PŁ zagra na wyjeździe z JKS-em San Jarosław.

MD

FOT. MAT. PRAS.

GRAMY DALEJ!

FOT. MAT. PRAS.

SIATKÓWKA

TAURON LIGA – ĆWIERĆFINAŁ

GROT
BUDOWLANI
ŁÓDŹ

1:3

ŁKS
COMMERCECON
ŁÓDŹ

(18:25, 21:25, 27:25, 22:25)

Siatkarki ŁKS-u Commercecon Łódź pokonały Grot Budowlanych Łódź 1:3 w drugim meczu ćwierćfinałowym Tauron Ligi. Trzeba przyznać, że był to udany rewanż łódzkich Wiewiór po pierwszym przegranym spotkaniu. Biało-Czerwono-Białe odrobiły lekcje – były lepiej przygotowane, grały bardzo dokładnie i konsekwentnie. Fantastyczne zawody rozegrała wracająca do formy po kontuzji Zuzanna Górecka, która zdobyła statuetkę MVP. Zatem stan derbowej rywalizacji w play-offach się wyrównuje i o awansie do półfinału zdecyduje trzeci, sobotni mecz.

ŁKS, tak jak do poprzedniego spotkania, przystąpił do meczu bez swojej podstawowej zawodniczki, czyli Valentyny Dio-uf, która boryka się z urazem kolana. Ale i Budowlani mieli problemy. Na samym początku pierwszego seta groźnie wyglądającej kontuzji doznała rozgrywająca Ewelina Wilińska. Zatem oba zespoły były osłabione, ale to ŁKS zaprezentował się znacznie lepiej. Świetnie w obronie i przyjęciu spisywała się Górecka, kolejne znakomite zawody rozgrywała Campos, jednak chwalić należy całą drużynę, która prezentowała się bardzo solidnie. Choćby Witkowska na bloku czy Alągierska w ataku. Po stronie Budowlanych bra-

kowało pomysłu na grę i iskry, którą widać było w pierwszym ćwierćfinałowym spotkaniu. Jasnym punktem po stronie Niebiesko-Biało-Czerwonych była Ana Bjelica punktująca za cały zespół. Najwięcej emocji było w końcówce – czwarty set to prawdziwa wojna nerwów. Wszystko zależało od tego, kto będzie trzymał emocje na wodzy i popełni mniej błędów. I choć pomyłki zdarzały się po obu stronach, to ŁKS wykazał się większą odwagą, szczególnie w ataku. I to właśnie ten element dał Łódzким Wiewiórom zwycięstwo.

JB

PRZEŁOMU NIE BYŁO

W ekipie KS Budowlani WizjaMed Łódź z niecierpliwością czekali na wznowienie rozgrywek Ekstraligi Rugby. Zimowe zmiany miały odmienić drużynę, która po ubiegłorocznej części rozgrywek nie miała na koncie żadnego punktu i zamykała tabelę. Niestety, po pierwszym meczu wiosny sytuacja się nie poprawiła.

Trener Claudio Venturino z Argentyny, kilku nowych graczy oraz nowy sponsor tytularny – na tych filarach opierało się przekonanie, że po przerwie beniaminek będzie się prezentował dużo lepiej niż jesienią. Na efekty zmian trzeba jednak jeszcze trochę poczekać. Choć do konfrontacji z ekipą Edach Budowlani Lublin podchodzono z dużym optymizmem, to przy ul. Górnicy górali goście ze wschodniej

części Polski. Do przerwy przyjeźdźni prowadzili 8:3. W pierwszej odsłonie punkty dla gospodarzy zdobył z karnego Michał Dudek, a po zmianie stron miejscowi doczekali się przyłożenia, którego autorem był Kacper Palamarczuk. Była to jednak ostatnia zdobycz łódzkiej ekipy. Goście w drugiej połowie powiększyli swój dorobek o 23 pkt. i ostatecznie zwyciężyli 31:8. Po tym meczu zespół KS Budowlani WizjaMed nadal nie ma więc na koncie

żadnego punktu i w tabeli Ekstraligi Rugby zajmuje dziewiątą lokatę. Na szóstej pozycji jest Drew Pal 2 RC Lechia Gdańsk, z którą łodzianie zagrają na wyjeździe w sobotę, 30 marca (godz. 13:00). Zespół z Trójmiasta zgromadził do tej pory 20 pkt., a wiosenną część rozgrywek zaczął w Siedlcach od porażki 23:25 z piątą w klasyfikacji Awentą Pogoń.

MD

FOT. MAT. PRAS.

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

18°C

Imieniny obchodzą:
Benedykt, Ernest,
Lidia, Jan,
Narzes, Robert

27.03

CZWARTEK

17°C

Imieniny obchodzą:
Antoni, Joanna,
Anieli, Jan,
Józef, Kastor

28.03

FOT. ŁODZ.PL, ENVATO ELEMENTS, WIKIPEDIA

KARTKA
Z KALENDARZAWYRZEŹBIONA
PAMIĘĆ

Pomnik
ks. Ignacego Skorupki
na pl. Katedralnym

nictwa i brązownictwa. W 1927 r. zamieszkał w Łodzi, gdzie został organizatorem Wydziału Złotniczego w Państwowej Szkole Przemysłowej Żeńskiej przy ul. Narutowicza 77. Ponadto działał jako członek Cechu Jubilerów, Grawerów i Zegarmistrzów. W 1931 r. założył Polski Związek Zawodowy Łódzkich Artystów Plastyków, a po II wojnie światowej został kierownikiem działu galanterii metalowej w Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi. Od 1927 r. wystawiał prace w Miejskiej Galerii Sztuki.

28 marca 1885 r. w Krakowie urodził się Franciszek Piotr Sługocki – rzeźbiarz i medalier. Kształcił się w Ecole des Arts Industriels w Genewie, gdzie przebywał w latach 1902–1919, a potem studiował medalierstwo i rzeźbiarstwo w Paryżu. W 1919 r. powrócił do Polski, a w 1920 r. uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej, podczas której trafił do niewoli, skąd udało mu się uciec. W latach 20. XX w. prowadził pracownię rzeźbiarską w Warszawie, w której wykonywał portrety i płaskorzeźby w brązie oraz pracował jako nauczyciel czelsterstwa, złot-

Bracia Sługockiego – Marian (1883–1944) i Antoni (1881–1939) – również byli rzeźbiarzami. Do jego znanych rzeźb należą m.in. popiersie ks. Józefa Teodorowicza w kościele ormiańskiej we Lwowie (1925), portret Marii Skłodowskiej-Curie, a przede wszystkim pomnik księdza Ignacego Skorupki w Łodzi, który stoi przed łódzką katedrą.

Artysta zmarł w Łodzi 12 października 1964 r. i został pochowany na Starym Cmentarzu. agr

Rodzinne
miasto

W 1808 r. Rajmund RembIELiński objął prefekturę departamentu łomżyńskiego, a po roku plockiego w strukturach Księstwa Warszawskiego. Po jego likwidacji Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych utworzonego w 1815 r. Królestwa Polskiego ponownie powołała RembIELińskiego do służby państwowej, który został mianowany prezesem Komisji Województwa Mazowieckiego (odpowiednik wojewody), wielkiego obszaru z siedzibą w Warszawie.

POMNIK
POCZĄTKÓW
MIASTA
ŁODZISZLACHCIG
NA ZAGRODZIE

I to był właśnie kluczowy moment dla dziejów Łodzi, która znalazła się w granicach jego zarządzania. RembIELiński próbował opracować i wdrożyć własną koncepcję rozwoju gospodarki, który uważał za motor postępu obok oświaty i kultury. Królestwo Polskie miało początkowo pewną autonomię, własny budżet, organy władzy państwowej i namiestnika w osobie gen. Józefa Zajączka, ale królem był formalnie car Rosji.

RembIELiński zaczął działać, ciesząc się jednocześnie życiem w swoich majątkach ziemskich w Jedwabnem i Krośniewicach.

Gen. Józef Zajączek agr
– namiestnik Królestwa
Polskiego w latach 1815–1830

ŁÓDŹ.pl
DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Kolejne wydanie w piątek
29 marca

KUPIECKIE IMPERIUM

Od połowy XIX w. równoległe do dynamiki przemysłowej i demograficznej nastąpił w Łodzi olbrzymi rozwój handlu. Według danych statystycznych z 1897 r. było tutaj 621 składów i skle-

pów handlowych oraz 471 zajazdów i szynków. Sama tylko sprzedaż towarów włókienniczych skupiała się w 1899 r. w 561 sklepach, z których niemal 300 znajdowało się przy

ul. Piotrkowskiej. Szybko powiększała się również sieć sklepów spożywczych – sprzedających mięso było na pocz. XX w. 450, a chleb, śledzie, tzw. towary kolonialne i inne – ponad 100.

Nieźle prosperowały cukiernie, a istniało ich w tym czasie 13, z tego siedem przy ul. Piotrkowskiej. Handel mięsem i innymi artykułami spożywczymi prowadzono także tradycyjnie na jarmarkach i targach.

Ważną funkcję pełniły w ówczesnej Łodzi agentury i przedsiębiorstwa firm handlowych i ubezpieczeniowych z całego obszaru Królestwa i Rosji. W 1897 r. było ich w Łodzi aż 116. Niemalże znaczenie w rozwijającym się mieście przemysłowym miały także hotele, których działało 18, oraz banki i domy bankowe w liczbie ok. 20. Ogromny ruch panował również na licznych w Łodzi rynkach: na Nowym Rynku, Starym Rynku, Górnym Rynku, Bałuckim Rynku, Wodnym Rynku i Zielonym Rynku, sporych targowiskach Tanfaniego i Leonhardta oraz kilku mniejszych w różnych częściach miasta. agr

ŁÓDZKIE GAWĘDY

Ul. Piotrkowska przed ul. Zieloną na pocz. XX w.

KRYMINAŁKI
ZNAD ŁÓDKI

LOKAUT I PRZEMOC

Po rewolucyjnych wydarzeniach czerwcowych i zabójstwie Kunitzera łódzcy fabrykanci, obawiając się dalszej destabilizacji w fabrykach oraz chcąc przeciwstawić się rosnącym żądaniom płacowym, zorganizowali pod koniec 1906 r. lokaut, czyli zamknięcie zakładów. W fabryce Poznańskiego obrażono dyrektora, a robotnicy wyrzucili z fabryki szczególnie brutalnego strażnika, wobec czego dyrekcja wymówiła pracę całej załodze. Na bramie przedsiębiorstwa zawisło ogłoszenie następującej treści: „Zawiadamia się pracowników fabryki Akc. Tow. I.K. Poznańskiego w Łodzi, że Związek Fabrykantów postanawia z przyczyn niestosownego zachowania się względem p. Stevensona i wyrzu-

cenia strażnika fabrykę zamknąć. Wymawia się wszystkim robotnikom, majstrom i ekspedientom pracę na dwa tygodnie od dnia dzisiejszego. Fabryka zostanie zamknięta do 6 grudnia 1906 r.”. Warunkiem ponownego zatrudnienia miało być przeproszenie dyrektora, trwałe wydalenie z fabryki 98 szczególnie aktywnych robotników oraz pisemne zobowiązanie do przestrzegania regulaminu fabryki. Robotnicy odmawiali przyjęcia warunków, co skłoniło największych łódzkich fabrykantów do rozszerzenia i przedłużenia lokautu. Wyrzucono robotników z fabryk Scheiblera, Kunitzera, Heinzla, Grohmana, Steinerta. W mieście zapanował chaos, czas biedy i przemocy w walce o byt. agr

GALERIA ŁÓDZKICH KAMIENIC I DETALI

Detale architektoniczne budynku dawnego hotelu Polonia Residence przy ul. Narutowicza 38, zbudowanego w latach 1910–1912 przez rodzinę Dobrzyńskich